

# WayScience



12th International Scientific and  
Practical Internet Conference

**«Modern Movement of Science»**

# WayScience

XII Міжнародна науково-практична  
інтернет-конференція

**«Сучасний рух науки»**

Editorial board of International Electronic Scientific and Practical Journal «WayScience»

The editorial board of the Journal is not responsible for the content of the abstracts and may not share the author's opinion.

**Сучасний рух науки: тези доп. XII міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, 1-2 квітня 2021 р. – Дніпро, Україна, 2021. – Т.1. – 493 с.**

**(Modern Movement of Science: abstracts of the 12th International Scientific and Practical Internet Conference, April 1-2, 2021. – Dnipro, Ukraine, 2021. – P.1. – 493 p.)**

12th International Scientific and Practical Internet Conference "Modern Movement of Science" is devoted to the main mission of the International Electronic Scientific and Practical Journal "WayScience" - to pave the way for development of modern science from idea to result.

Topics cover all sections of the International Electronic Scientific and Practical Journal "WayScience", namely:

- public administration;
- philosophical sciences;
- economic sciences;
- historical sciences;
- legal sciences;
- agricultural sciences;
- geographic sciences;
- pedagogical sciences;
- psychological sciences;
- sociological sciences;
- political sciences;
- philological sciences;
- technical sciences;
- medical sciences;
- chemical sciences;
- biological sciences;
- physical and mathematical sciences;
- other professional sciences.

**Dnipro, Ukraine – 2021**

## РОЗВИТОК ПЛОДОВООВОЧІВНИЦТВА В УКРАЇНІ

**Аверчев Олександр Володимирович**

ORCID ID: 0000-0002-8333-2419

доктор сільськогосподарських наук, професор кафедри економіки та фінансів  
Херсонський державний аграрно-економічний університет

**Матвєєва Ніна Анатоліївна**

здобувач першого (освітньо-наукового) рівня вищої освіти  
Херсонський державний аграрно-економічний університет

Плодоовочева продукція, як джерело багатьох мікроелементів, вітамінів, кислот, олій та білка, плоди та ягоди відіграють важливу харчову роль в житті людини. Оскільки ці продукти є відносно дорогими, їх споживання є хорошим показником економічного добробуту населення. Плідівництво завжди було важливим джерелом доходу як для підприємств, так і для присадибних ділянок: у 1983 р. 48,1% усіх садів було на присадибних ділянках, а 27,9% належало колгоспам. Завдяки сприятливому клімату садівництво в Україні практикується з давніх часів, хоча до 15 століття плідівництво було допоміжним для збору дикорослих плодів та ягід. Греки культивували фрукти та ягоди в древніх державах на північному узбережжі Причорномор'я, особливо в Криму. За княжої доби садівництво було зосереджене у Києві та його околицях. Ще в 9 столітті сади культивували, а селекцію використовували для поліпшення сортів. Пізніше монастирі, такі як Київський печерний монастир, стали важливими центрами розвитку садівництва. Яблука, груші, вишні, сливи та волоські горіхи були основними культурами, вирощуваними в середньовічний період [1-2].

У 18 столітті садівництво швидко розвивалося і стало широко практикуватися. Монастирі, шляхта та козацька старшина тримали великі сади. Німецькі, болгарські та чеські колоністи ввели нові сорти та методи вирощування. Вперше селяни зайнялися садівництвом, хоча більшість їх врожаїв не продавали, а споживали вдома. Селянське вирощування фруктів з комерційною метою розпочалося лише в 19 столітті [3].

Перший вагомий внесок у наукове садівництво зробили сім'я Симиренків – Платон Симиренко, Лев Симиренко та Володимир Симиренко – та Василь Кащенко. Садівничі школи та наукові установи, такі як Ботанічний сад Нікити, виникли в 19 столітті. У 1887 році в дев'яти українських губерніях, що знаходились під владою Росії, було 209 тис. га садів. До 1913 року цей показник зріс до 293 тис. га, або 44,5 відсотка від усіх садів Російської імперії. В Україні було вироблено 557 тис. т плодів (переважно яблук, вишень, слив та груш; абрикос та волоських горіхів у південних регіонах), а її середня продуктивність становила 24,8 ц/га. Близько 60 відсотків садів належали селянам: вони були дрібними та грубо обробленими і давали випадковий асортимент фруктів. Найбільші комерційні сади були в регіоні Поділля, Бессарабії та Криму [1].

На початку 20 століття садівництво пережило цикл руйнувань (під час Першої світової війни), відновлення (до 1927 року був досягнутий довоєнний рівень) та знищення (під час колективізації). До 1940 р. в Україні 612 тис. га було відведено під плідівництво, приватні ділянки становили 52,3% загальної площі. Цей показник становив 2 відсотки ріллі республіки та 34,2 відсотка площі садів у Союзі Радянських Соціалістичних Республік [1, 4].

У Західній Україні садівництво було менш розвиненим, ніж у радянській Україні. Наприклад, на Закарпатті садівництво становило менше 1 відсотка ріллі в 1935 р. У післявоєнний період садівництво досягло піку в 1965 р., коли 1,3 млн га було відведено під плідівництво. Відтоді акцент робиться на інтенсифікації, а не на розширенні садівництва [2].

У 1983 р. під сади було відведено 1,1 млн. га, або 3,3 відсотків ріллі в Україні. Ця площа становила 35,1 відсотка площі садів колишнього СРСР. Основними культурами були яблуко (72,2%), слива (10,1%), груша (7,5%), червона та чорна вишня (5,8%). Полісся мало

18,8% садів, лісостепова область – 40,1%, степова область – 41,1%. Приватні ділянки продуктивністю 47,9 ц/га становили 48,1% площі садівництва, або 524 тис. га; колгоспи продуктивністю 23,4 ц/га представляли 27,9%, або 304 тис. га; а радгоспи з продуктивністю 63,9 ц/га представляли 24,0 відсотка, або 231 тис. га. До 1990 року площа ріллі, яку займають сади, зменшилась до 851 тис. га. Загальний їх урожай склав 2,9 млн т, а продуктивність зросла до 42,3ц/га [1-2].

Оскільки садівництво вимагає інтенсивної праці та складних технологій, воно продовжує відчувати серйозні труднощі в Україні. У 1970 р. 20 відсотків плодів залишалось гнити на полях через відсутність транспорту. В результаті садівничої продукції бракувало, особливо поза вегетацією. У 1976 р. споживання фруктів на душу населення в СРСР становило 20 відсотків від споживання в США [1, 4].

Отже, до своєї незалежності «Україна» (УРСР) була основним виробником фруктів і ягід, які транспортувались по всьому Радянському Союзу, але після здобуття незалежності професійне виробництво впало з 3 мільйонів тон у 1991 році до лише 766 тисяч тон у 1999 р. З тих пір цей сектор знову зростає із середнім показником 7%, а в 2012 р. він досягнув 2 млн тон виробництва. В останні роки галузь професіоналізувалась шляхом будівництва інтенсивних садів, як результат, загальний дохід збільшився, хоча площі плодів впали. Найважливішими виробничими районами є Вінницька, Хмельницька, Харківська, Чернігівська та Херсонська області [5].

#### **Список літератури:**

1. Щербина М. В. Садівництвоплодове та ягідне / МаріяВолодимирівна Щербина. – Київ, 1926.
2. Чухно Д. Економікасадівництва / Д. Чухно. – Київ, 1961.
3. Щербина М. В. Садівництвотавинаградарство / МаріяВолодимирівна Щербина. – Київ, 1959.
4. Юрчишин В. В. Економічнаефективністьпорід та сортівплодових культур / ВолодимирВасильовичЮрчишин. – Київ, 1968.
5. 2003-2020 АПК-Информ: овощи и фрукты. Статистика [Електронний ресурс] / 2003-2020 АПК-Информ: овощи и фрукты.– Режим доступу до ресурсу: <https://www.fruit-inform.com/ru/statistics/p/1>.

Vatsadze E. WELL-BEING A WAY TO DETERMINED OUTCOME	216
Verulava T. HEALTH CAPITAL, PRIMARY HEALTH CARE AND ECONOMIC GROWTH: EVIDENCE FROM GEORGIA	218
Vornikova L.K. STUDYING THE INDIVIDUAL PSYCHOLOGICAL CHARACTERISTICS OF MODERN WOMEN DURING THE CLIMAX PERIOD	219
Абашидзе Г. ДРУГ СУДА, КАК НОВАЦИЯ В ГРУЗИНСКОМ УГОЛОВНОМ ПРОЦЕССЕ (ГРУЗИНСКАЯ МОДЕЛЬ ДРУГА СУДА)	221
Абдуазизов О. ЭВОЛЮЦИЯ ЕВРОПЕЙСКОЙ ИНТЕГРАЦИИ КАК ФАКТОР РОСТА ПРОТИВОРЕЧИЙ МЕЖДУ ВЕДУЩИМИ И ПЕРИФЕРИЙНЫМИ ЭКОНОМИКАМИ ЕВРОСОЮЗА	223
Абдула А.И., Абдула И.Д. МЕТОДОЛОГИЯ «СОЦИАЛЬНОГО АТОМИЗМУ» ТА ЇЇ АНАЛІТИЧНА ІНТЕРПРЕТАЦІЯ	226
Аверчев О.В., Матвеева Н.А. РОЗВИТОК ПЛОДООВОЧІВНИЦТВА В УКРАЇНІ	228
Авксентьева А., Небеснюк О. РОЗРОБКА ДАТЧИКА ПУЛЬСУ І ДИХАННЯ ДЛЯ МАГНІТОТЕРАПІЇ ТА ОЦІНКА ВПЛИВУ МАГНІТНИХ ПОЛІВ НА БІОБ'ЄКТИ	230
Аймукатов А.Т. К ВОПРОСУ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ СРЕДСТВ КОНТРОЛЯ ЗНАНИЙ В УЧЕБНОМ ПРОЦЕССЕ	232
Акопян Н.Р., Фирян А.Р. КУМУЛЯТИВНАЯ МОДЕЛЬ ПСИХОЛОГИЧЕСКОЙ ЗАЩИТЫ	234
Алексеев А.Г. ИСПОЛЬЗОВАНИЕ СОВРЕМЕННЫХ ЦИФРОВЫХ ТЕХНОЛОГИЙ ДЛЯ ДИСТАНЦИОННОЙ РАБОТЫ И ОБУЧЕНИЯ	236
Алиева К.Н. ГЫЗЫ СИНИЙ, КАК САТТЕЛИТ ГОЛУБОГО ЦВЕТА В РУССКОЙ И АЗЕРБАЙДЖАНСКОЙ ЛИТЕРАТУРЕ	238
Алимбай А.Ж. РАЗРЕШИМОСТЬ ОДНОГО НЕЛИНЕЙНОГО ИНТЕГРАЛЬНОГО УРАВНЕНИЯ В ВЕСОВЫХ КЛАССАХ ГЕЛЬДЕРА $C_{-1,\lambda}^{0,\mu}(G)$	240
Алмамамадов Н.М. ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ СИСТЕМ ВЫСОКОТЕМПЕРАТУРНОГО ИСПАРИТЕЛЬНОГО ОХЛАЖДЕНИЯ ДВС С ПОВЫШЕННЫМИ ТЕМПЕРАТУРАМИ ОХЛАЖДАЮЩЕГО ТЕЛА	242
Аминов К. ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ РЫНКА ПАССАЖИРСКИХ АВИАПЕРЕВОЗОК В РАМКАХ ЕВРАЗИЙСКОГО ЭКОНОМИЧЕСКОГО СОЮЗА	252
Андгуладзе Ш.Н. ЭКОЛОГИЧЕСКИЙ МОНИТОРИНГ В СФЕРЕ ОХРАНЫ ОКРУЖАЮЩЕЙ СРЕДЫ	256
Андгуладзе Ш.Н. ИСТОЧНИКИ ОТХОДОВ И ИХ КЛАССИФИКАЦИЯ	258
Антонюк А.О., Антонюк Н.Г. ДО ВИКОРИСТАННЯ ПОЗИТИВНО ВИЗНАЧЕНИХ МАТРИЦЬ	260
Антошкін О.А. ЗБІЛЬШЕННЯ МОБІЛЬНОСТІ СИСТЕМИ ПРОТИПОЖЕЖНОГО ЗАХИСТУ ОБ'ЄКТУ	263
Арутюнян С.А., Петросян Н.Р., Восканян В.С. ПРОБЛЕМЫ ЭКОЛОГИИ И БЕЗОПАСНОСТЬ КАК НАУЧНО-ТЕХНИЧЕСКИЙ ПРОГРЕСС	265
Архипенко Я.О. ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ – ПОТУЖНИЙ СТИМУЛ У НАВЧАННІ ФАХІВЦІВ ЕКОНОМІЧОГО ПРОФІЛЮ	269
Аскерова Х.С. КЫЗЫ СЛОВАРНЫЙ СОСТАВ ЯЗЫКА И НОВЫЕ МЕТОДЫ ЕГО АНАЛИЗА	272
Афанасьева О.В., Демиденко Є.Є., Бітюков А.Ю. SIMULATION OF LASER PROCESSING OF MATERIALS	275
Ахундов Э.Ф. ОГЛЫ ЭКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЕ ИССЛЕДОВАНИЕ ХАРАКТЕРИСТИК ГИДРО- ПНЕВМОМАШИН, ИСПОЛЬЗУЕМЫХ ПРИ	